

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

27.01.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[NV. –2025. – 24 січ. Уроки стійкості. У Давосі представили видання друкарні «Фактор-Друк», яку зруйнувала російська ракета. – К. Пасічник](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 січ. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 147 митців та 95 журналістів. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 25 січ. Уряд створив Агенцію національної єдності. – Т. Здоровило](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. Фізичного визволення Криму замало, потрібна ще й ментальна деокупація – експерт. – А. Конюченко](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. Ментальна окупація Криму: як на півострові століттями нищили українську ідентичність. – Богдан Грушецький, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук Національного університету біоресурсів і природокористування України](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. ЦНС: Росіяни завозять мігрантів на окуповані території України через відмову місцевих від співпраці. – М. Яровенко](#)

Вшанування пам'яті

[NV. –2025. – 24 січ. У Києві пройде вечір пам'яті загиблого на війні актора Якова Ткаченка. – А. Кондрат](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 27 січ. У Києві проведуть вечір на честь 60-річчя зниклого безвісти поета та бійця Бориса Гуменюка. – О. Скотнікова](#)

Медіа

[День. – 2025. – 24 січ. В Україні розширили список заборонених російських вебсайтів з піратськими медіасервісами. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Київрада блокує петиції проти забудови схилів київського фунікулера – Перов. – Д. Головань](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 січ. Глорифікація російського письменника Короленка недоцільна – комісія УІНП. – Інф.](#)

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 січ. Об'єкти, присвячені російському поету Жуковському, належать до символіки російської імперської політики – комісія УІНП. – Інф.

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2025. – 27 січ. У Великій Британії триває український мистецький фестиваль «Kyiv Art Session». – О. Скотнікова; Укрінформ. – 2025. – 26 січ. У Британії проходить український мистецький фестиваль Kyiv Art Session. – Інф.

Театр

Укрінформ. – 2025. – 25 січ. «Слуга двох панів» у театрі Франка: Крихка радість посеред бруталного світу. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Гумор та іронія великого Верді: комічну оперу «Фальстаф» вперше представлять у столиці. – Т. Асадчева

Музика

Укрінформ. – 2025. – 26 січ. Народна артистка Богдана Півненко дасть концерт у Києві до дня свого народження. – Інф.

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Це пісні десяти фіналістів Нацвідбору на Євробачення-2025. – Д. Головань

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Єдність України через сакральне мистецтво: у Києві розпочався новий артпроект «Віттар свободи». – Т. Асадчева

Укрінформ. – 2025. – 26 січ. У Києві відкрилася виставка «Українсько-єврейське століття: фотографії та історії 1920–2024». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У Києві відкрилася виставка «Олексій Шовкуненко. Херсон – Київ». – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. У Лондоні показали фотовиставку про життя у Києві під час одного з блекаутів. – Н. Марків

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 24 січ. «Кошмар війни від першої особи». На Санденсі відбулась прем'єра нового фільму Мстислава Чернова – що пишуть про нього у світових медіа. – Ю. Найденко

Укрінформ. – 2025. – 24 січ. Вийшов тизер біографічної драми «Киснева станція». – Інф.

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 24 січ. Мінкультури докладає максимум зусиль для якнайшвидшого забезпечення повноцінної функціональності Держреєстру видавців. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. Український ПЕН переобрав президента та оновив Виконавчу Раду. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. У Кропивницькому відбулася творча зустріч з поетом Анатолієм Каретним. – Інф.

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Друкарня «Фактор-Друк» випустила першу книжку після відновлення від російського ракетного удару. – В. Гриненко

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. Світ побачила фундаментальна наукова монографія про Софію Київську. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У столиці презентували книгу про Софію Київську. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. У Харкові презентували книгу про оборону міста у лютому–березні 2022 року. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У Харкові презентували книгу про оборону міста у лютому–березні 2022 року. – Інф.

Просвітництво

Укрінформ. – 2025. – 25 січ. Зазирни під маску Вашківцевої Маланки. – В. Олійник

Музейна справа

Україна молода. – 2025. – 24 січ. Національний військово-історичний музей отримав від митниці стародавню зброю. – Т. Здоровило

Охорона культурної спадщини

The Village Україна. – 2025. – 25 січ. Верховний Суд заборонив будувати біля Софії Київської. Хотіли збільшити поверховість готелю «Прага». – Д. Головань; Вечірній Київ. – 2025. – 25 січ. Верховний суд не дозволив забудовнику працювати біля Софії Київської. – К. Новосвітня; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Верховний суд відмовив забудовнику в реставрації та реконструкції будівлі біля Софії Київської. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Мозаїчне панно Алли Горської на будівлі ресторану «Вітряк» має бути збережене, – КМДА. – О. Скотнікова

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Мозаїку Горської на ресторані «Вітряк» у Києві відреставрують. Власник укладає охоронний договір. – Д. Головань

Укрінформ. – 2025. – 27 січ. Культурна спадщина і війна: На Херсонщині величезних втрат зазнає археологія. – І. Староселець

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Католицька церква готова прийняти спільну для всіх християн дату святкування Великодня – папа Франциск. – Інф.

[Україна молода. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав владу повернути костел Святого Миколая римо-католикам. – Т. Здоровило; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Міністерство культури передати костел Святого Миколая парафіяльній громаді. – О. Лебедина; День. – 2025. – 26 січ. Столичний костел Святого Миколая за рішенням суду мають передати громаді Римсько-католицької церкви. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Мінкульт повернути костел Св. Миколая у Києві парафіянам. – К. Новосвітня; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Мінкульту повернути костел св. Миколая парафії. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 24 січ. 5 місяців «закона про церкви»: чому УПЦ МП продовжує свавільничати?. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 25 січ. Діаспора проведе у Вашингтоні «Українські дні». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 26 січ. Українська громада в Німеччині відправила реанімобіль до Лимана на Донеччині. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Україна молода. – 2025. – 24 січ. Німецька компанія C. Bechstein передала 100 фортепіано для мистецьких шкіл України. – Т. Здоровило](#)

Загальні питання

NV. – 2025. – 24 січ. Уроки стійкості. У Давосі представили видання друкарні «Фактор-Друк», яку зруйнувала російська ракета. – К. Пасічник

На Всесвітньому економічному форумі у Давосі перша віцепрем'єр-міністерка – міністерка економіки Юлія Свириденко представила книгу «Уроки стійкості» про українських підприємців, які продовжують працювати в умовах війни та відновлювати свій бізнес. У книзі йдеться про видавництва, які працюють поруч з лінією фронту, зокрема в Покровську, Нікополі, Краматорську та інших містах, а також вкладають інвестиції у нові спроможності. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/luvr-u-nebezpeci-pro-zhahliivy-stand-primishchen-povidomila-direktorka-muzeyu-50484421.html>

Українформ. – 2025. – 27 січ. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 147 митців та 95 журналістів. – Інф.

На фронті та внаслідок російської агресії загинули 147 митців і 95 медійників. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3953145-v-ukraini-vid-pocatku-povnomasstabnoi-vijni-zaginuli-147-mitciv-ta-95-zurnalistiv.html>

Україна молода. – 2025. – 25 січ. Уряд створив Агенцію національної єдності. – Т. Здоровило

Кабінет міністрів України 24 січня схвалив створення Агенції національної єдності. Вона має допомогти взаємодіяти з українцями за кордоном. Також Кабмін ухвалив постанову щодо визначення діяльності та регламентації повноважень Міннац'єдності. Очільником на посаду віцепрем'єр-міністра – міністра національної єдності України призначено Олексія Чернишова. Нове Міністерство, яке очолив Чернишов, не будуть створювати, воно з'явиться шляхом реорганізації Мінреінтеграції. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187657/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. Фізичного визволення Криму замало, потрібна ще й ментальна деокупація – експерт. – А. Конюченко

Після здобуття Україною незалежності в 1991 році у Криму проросійське середовище за рахунок фінансової підтримки з боку Росії прагнуло знищити будь-які українські національні проекти на півострові. Після окупації Криму півмільйонна українська громада взагалі опинилася на межі виживання, розповідає експерт Кримської платформи Богдан Грушецький у статті «Ментальна окупація Криму: як на півострові століттями нищили українську ідентичність». Автор статті наголошує, що байдужість політиків України до проблем української громади півострова найбільше обурює. «Центральна влада за роки незалежності України так і не зуміла започаткувати дієву підтримку власного ж народу в Криму. Чому? Напевно, було простіше заплющувати очі на тотальну русифікацію в обмін на уявну «лояльність» кримських еліт замість того, щоб рішуче змінювати ситуацію», – наголошує він. За його словами, окрім

фізичного визволення Криму, необхідна також його ментальна деокупація. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/fizichnoho-vizvolennja-krimu-zamalo-potribna-shche-j-mentalna-deokupatsija-ekspert.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. Ментальна окупація Криму: як на півострові століттями нищили українську ідентичність. – Богдан Грушецький, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук Національного університету біоресурсів і природокористування України

«Російська збройна агресія проти України почалася з окупації Кримського півострова — одного з найунікальніших регіонів України, який російська пропаганда називає «ісконно руським». Він є унікальним не лише з погляду географічного розташування та кліматичних особливостей, а й через бурхливу історію та різнобарвний етнічний склад. Три корінні народи України (кримські татари, караїми та кримчаки) сформувалися та переважно проживають саме в Криму. А скільки інших народів мешкали колись і продовжують жити нині на півострові! Та за цим розмаїттям загубилася історія однієї з найбільших, проте малочутих громад Криму – етнічних українців. Виглядає дуже дивно: як так склалося, що цю частину титульної української нації протягом ледь не всієї доби незалежності було витіснено на другорядні позиції в суспільно-політичному житті півострова?... Що вже казати про сучасне становище в умовах російської окупації, коли півмільйонна українська громада Криму опинилася на межі виживання... Далі автор приділяє увагу тому, як формувалась і розвивалась українська громада в Криму за часів російської імперії та радянського періоду... Ситуація не змінилася кардинально після здобуття Україною незалежності 1991 року. Проросійське середовище завдяки щедрій фінансовій підтримці з боку Москви та присутності на півострові об'єктів російського флоту, включно з базою Чорноморського флоту в Севастополі, прагнуло знищити будь-які українські національні проєкти в Криму... Кінець лютого 2014 року став дуже трагічним для української громади Криму. Найактивніших її представників заарештовували, викрадали, били. Ті, хто був готовий ризикнути всім, покинути своє майно та виїхати фактично в нікуди без державної підтримки з боку України, зробили це, аби тільки не перебувати під ненависною окупацією. Загалом таких було орієнтовно 40 тисяч. Кримчани, котрі залишили півострів, створили КРУК — Крайову раду українців Криму, відновивши традиції сторічної давнини. Спільними зусиллями вони й далі обстоюють права та інтереси своєї громади перед українською владою й міжнародною спільнотою. Багато хто з кримських переселенців воює в лавах ЗСУ, не лише захищаючи свободу власної країни, а й мріючи повернути свій украдений дім. Тим часом більшість була змушена залишитися жити під дулами російських автоматів, в умовах цілеспрямованого та методичного етноциду... За одинадцять років окупації було повністю знищено всі установи, які такими зусиллями створювалися в перші два десятиліття незалежності: школи, церкви, музеї, ЗМІ. В наші дні на півострові українську мову як факультатив вивчають лише

кількасот учнів раз на тиждень. Ба більше, вивчають на основі текстів, де прославляється російська окупаційна армія та її геноцидна агресія проти України, – так нинішня московська імперська влада продовжує застосовувати пропагандистські методи своїх комуністичних попередників. Та навіть в умовах всеохопного терору та фальсифікації демографічних даних не менш як 150 тисяч мешканців сучасного Криму відкрито декларують свою належність до українського народу. За патріотичну позицію українці Криму ризикують свободою, здоров'ям, добробутом і навіть життям...». Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/mentalna-okupatsija-krimu-jak-na-pivostrovi-stolitjami-nishchili-ukrajinsku-identichnist.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 26 січ. ЦНС: Росіяни завозять мігрантів на окуповані території України через відмову місцевих від співпраці. – М. Яровенко

Російська окупаційна влада не полишає намагання закріпити контроль над тимчасово захопленими територіями, попри спротив місцевого населення. Фактично, усвідомлюючи, що місцеве населення продовжуватиме спротив, окупанти проводять етнічне заміщення в регіоні. Замість українців, які виїжджають або яких РФ депортує, терористи звозять мігрантів з країн Центральної Азії або росіян із депресивних регіонів РФ. Докладніше:

<https://zn.ua/ukr/war/tsns-rosijani-zavozjat-mihrantiv-na-okupovani-teritoriji-ukrajini-cherez-vidmovu-mistsevikh-vid-spivpratsi.html>

Вшанування пам'яті

NV. –2025. – 24 січ. У Києві пройде вечір пам'яті загиблого на війні актора Якова Ткаченка. – А. Кондрат

2 лютого у Києві пройде вечір пам'яті загиблого на війні актора, зірки фільмів «Червоний», «Припутні», «Довбуш» Якова Ткаченка. Він воював у складі 3-ї штурмової бригади й загинув 10 грудня 2024 року. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/u-davosi-prezentovali-knigu-uroki-stiykosti-vipushchenu-faktor-druk-50484434.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 27 січ. У Києві проведуть вечір на честь 60-річчя зниклого безвісти поета та бійця Бориса Гуменюка. – О. Скотнікова

30 січня, в день народження Бориса Гуменюка, журналіста і поета, бійця УВО-ЗСУ ім. Євгена Коновальця у Національному музеї літератури України пройде «Вечір надії. До 60-річчя Бориса Гуменюка». Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107918/>

Медіа

День. – 2025. – 24 січ. В Україні розширили список заборонених російських вебсайтів з піратськими медіасервісами. – Інф.

Національна рада з питань телебачення і радіомовлення внесла до переліку заборонених російських сервісів ще низку сайтів. Серед них Baskino, Filmix та HD REZKA. На сьогодні до Переліку сервісів держави-агресора

внесено 27 медіасервісів. Надано посилання на актуальний список медіасервісів для ознайомлення. Докладніше:

<https://m.day.kyiv.ua/news/240125-v-ukrayini-rozshyryly-spysok-zaboronenykh-rosiyskykh-vebsaytiv-z-piratskymu>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Київрада блокує петиції проти забудови схилів київського фунікулера – Перов. – Д. Головань

Київрада блокує петиції щодо неможливості забудови схилів київського фунікулера, пише пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Він зазначив, що створив декілька петицій з різним формулюванням, проте жодна з них не пройшла модерацию на сайті Київради. Так можуть уникати розгляду вимог, вважає Перов. Що відбувається. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359207-kiyivrada-blokue-petitsiyi-proti-zabudovi-shiliv-kiyivskogo-funikulera-nbsp-ndash-perov>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 січ. Глорифікація російського письменника Короленка недоцільна – комісія УІНП. – Інф.

Об'єкти топоніміки, пам'ятники, пам'ятні знаки присвячені російському письменникові Володимиру Короленку, не належать до символіки російської імперської політики, але його подальша глорифікація недоцільна, заявляють в експертній комісії Українського інституту національної пам'яті (УІНП). Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1043462.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 26 січ. Об'єкти, присвячені російському поету Жуковському, належать до символіки російської імперської політики – комісія УІНП. – Інф.

Об'єкти, присвячені російському поету, перекладачеві та літературному критику Василю Жуковському, належать до символіки російської імперської політики, заявляють в експертній комісії Українського інституту національної пам'яті (УІНП). Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1043469.html>

Фестивалі, конкурси

Вечірній Київ. – 2025. – 27 січ. У Великій Британії триває український мистецький фестиваль «Kyiv Art Session». – О. Скотнікова; Укрінформ. – 2025. – 26 січ. У Британії проходить український мистецький фестиваль Kyiv Art Session. – Інф.

З 25 січня по 2 лютого у Лондоні, Кембриджі та Оксфорді проходить український мистецький фестиваль «Kyiv Art Session» за участю режисера та музиканта Сергія Фоменка. На фестивалі відбудеться відкриття ексклюзивної виставки мистецьких творів, концерт української музики та публічні дискусії. Також пройде показ документального фільму «People of Steel». Сюжет

розповідає про правдиві події, що відбувалися з лютого по травень 2022 року, під час битви за Маріуполь, в оточеному російськими військами місті. Як і переважна більшість культурних заходів, які проводять українці за кордоном, фестиваль має благодійну мету. Нині йдеться про збір коштів для відновлення тепла та функціональності в будинках, лікарнях та в інших критично важливих інфраструктурах, які були пошкоджені внаслідок російської агресії. Співорганізаторами подій туру є Культурний центр Dom Майстер Клас, Асоціація «Дивись українське!», за підтримки Фонду «МХП-Громаді», Компанії «Winner», за сприяння Міністерства культури та стратегічних комунікацій України та Міністерства закордонних справ України. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107923/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952880-u-britanii-prohodit-ukrainskij-misteckij-festival-kyiv-art-session.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 25 січ. «Слуга двох панів» у театрі Франка: Крижка радість посеред бруталного світу. – Інф.

Вистава «Слуга двох панів» в Національному театрі Франка – прем'єра 2024 року від режисера Давида Петросяна високо оцінена театрознавцями, вона увійшла в топ комедій Київського рейтингу Укрінформу «Театральний інфобум-2024», а виконавець головної ролі Іван Шаран – отримав за неї відзнаку «Кращий актор». Про виставу, постановку, костюми, сценографію розповідають режисер Давид Петросян та актор Іван Шаран. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952493-sluga-dvoh-paniv-u-teatri-franka-krihka-radist-posered-brutalnogo-svitu.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Гумор та іронія великого Верді: комічну оперу «Фальстаф» вперше представлять у столиці. – Т. Асадчева

24 та 25 січня на сцені Київської опери відбудуться прем'єрні покази комічної опери «Фальстаф» Джузеппе Верді. Ця опера є його останньою, двадцять шостою за рахунком, та є третьою його оперою за сюжетом Вільяма Шекспіра. Це знакова подія для українського музичного мистецтва, адже видатна опера вперше звучатиме на столичній сцені. Ініціатор проекту директор-художній керівник театру Петро Качанов. Про оперу та роботу над її постановкою в Київській опері розповідають директор-художній керівник Петро Качанов та головний диригент Василь Василенко. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107808/>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 26 січ. Народна артистка Богдана Півненко дасть концерт у Києві до дня свого народження. – Інф.

У Києві в Національній філармонії України 27 січня відбудеться святковий концерт «Присвята» до дня народження скрипальки, народної артистки України та керівниці Національного ансамблю солістів «Київська камерата» Богдани Півненко. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952813-narodna-artistka-bogdana-pivnenko-dast-koncert-u-kievi-do-dna-svogo-narodzenna.html>

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Це пісні десяти фіналістів Нацвідбору на Євробачення-2025. – Д. Головань

Презентували пісні десяти фіналістів Нацвідбору на «Євробачення-2025» і провели жеребкування порядку виступів. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/359183-tse-pisni-desyati-finalistiv-nbsp-natsvidboru-na-evrobachennya-2025>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Єдність України через сакральне мистецтво: у Києві розпочався новий артпроект «Віттар свободи». – Т. Асадчева

Нещодавно у Національному музеї історії України в II світовій війні представили новий мистецький проєкт «Віттар свободи». Урочисте відкриття відбулося у День соборності України, який щороку відзначається 22 січня. Експозиція поєднує традиційне українське іконописне мистецтво з сучасними реаліями. «Віттар Свободи» – це масштабний мистецький проєкт, створений командою «Art Armor», який розкриває тему збереження національної духовності України в умовах боротьби за свободу проти російської агресії. Самі образи створені на бронеплитах із захисних жилетів, які вже врятували життя нашим Захисникам і Захисницям. Ці плити стали основою для нової інтерпретації українських іконописних традицій. У відкритті виставки взяли участь представники Міноборони, Мінветеранів, МКСК, ВРУ, центральних органів виконавчої влади, дипломатичних місій. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107814/>

Укрінформ. – 2025. – 26 січ. У Києві відкрилася виставка «Українсько-єврейське століття: фотографії та історії 1920–2024». – Інф.

До Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту у виставковому центрі «Жива пам'ять» відкрилася виставка «Українсько-єврейське століття: фотографії та історії 1920–2024». Експозицію створено Міжнародним інститутом єврейської історії Centropa і представлено на території Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр». Проєкт реалізовано за підтримки The Jack Buncher Foundation (Піттсбург), The Rosalinde and Arthur Gilbert Foundation (Лос-Анджелес), The German Foreign Office (Берлін), Stiftung EVZ (Берлін), Посольства Республіки Австрія в Україні. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3952944-u-kievi-vidkrilasa-vistavku-ukrainskoevrejske-stolitta-fotografii-ta-istorii-19202024.html>

Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У Києві відкрилася виставка «Олексій Шовкуненко. Херсон – Київ». – Інф.

У Національному музеї «Київська картинна галерея» відкрилася виставка робіт українського художника Олексія Шовкуненка, колекція творів якого була

викрадена з Херсонського обласного художнього музею, що носить його ім'я. В експозиції представлені твори живопису та графіки з колекції Національного художнього музею України, приватних збірок, а також цифрова медіатека, створена на основі фондів Херсонського обласного художнього музею. Інтерактивна презентація показує 158 творів Шовкуненка, 149 із яких були викрадені російськими загарбниками. Вона дасть можливість осягнути масштаб утрати та підкреслить важливість збереження культурної пам'яті в умовах сучасних викликів. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952448-u-kievi-vidkrilasa-vistavka-oleksij-sovkunenko-herson-kiiv.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. У Лондоні показали фотовиставку про життя у Києві під час одного з блекаутів. – Н. Марків

Серію фото про життя в українській столиці, а також про відновлення родин, що втратили будинки в Чернігівській області представила українська режисерка та фотографка Люба Боброва. Вона презентувала проникливу розповідь про стійкість і адаптацію у своїй першій фотовиставці, яка включає серії «Адаптація» та «Blackouts». Виставка відкрилася 16 січня в галереї XYZ у Лондоні. Виставку також спрямовано на підтримку українців. Зокрема через збір коштів для проєкту «ЗновуВдома», який допомагає відновлювати життя та домівки, зруйновані війною. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107848/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. –2025. – 24 січ. «Кошмар війни від першої особи». На Санденсі відбулась прем'єра нового фільму Мстислава Чернова – що пишуть про нього у світових медіа. – Ю. Найденко

Цьогоріч у конкурсі Міжнародний документальних фільмів фестивалю незалежного кіно Санденс бере участь фільм українського оскароносного режисера Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки». Стрічку показали глядачам у перший день фестивалю, 23 січня. Оглядачі провідних світових медіа Variety, The Hollywood Reporter, IndieWare, Screen Daily, які пишуть про кіно, поділилися першими враженнями від перегляду фільму. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/mstislav-chernov-2000-metriv-do-andrijivki-reakciya-svitovih-zmi-y-videoekspertiv-na-pereglyad-filmu-50484386.html>

Укрінформ. – 2025. – 24 січ. Вийшов тизер біографічної драми «Киснева станція». – Інф.

Вийшов тизер біографічної драми «Киснева станція» режисера Івана Тимченка. У кінотеатрах стрічка з'явиться 10 квітня. «Киснева станція» заснований на біографічних подіях із життя лідера кримськотатарського народу Мустафи Джемілева та розповідає про події літа 1980 року. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952362-vijsov-tizer-biograficnoi-drami-kisneva-stancia.html>

Література. Книговидання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 24 січ. Мінкультури докладає максимум зусиль для якнайшвидшого забезпечення повноцінної функціональності Держреєстру видавців. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій докладає максимум зусиль для якнайшвидшого забезпечення повноцінної функціональності Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції. Наразі триває активна робота над розгортанням і тестуванням програмного забезпечення, що забезпечить повноцінну функціональність реєстру, зокрема можливість відновлення реєстрації нових видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції. Процес включає фінальні етапи тестування та інтеграції з державними інформаційними системами. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1043070.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. Український ПЕН переобрав президента та оновив Виконавчу Раду. – Інф.

Президентом Українського ПЕН вдруге став філософ, письменник і журналіст Володимир Єрмоленко. Його заступниками обрано літературознавицю Тамару Гундорову та письменника й волонтера Андрія Любку. До складу нової Виконавчої Ради увійшли: Максим Буткевич, Ярина Груша, Тамара Гундорова, Катерина Калитко, Андрій Любка, Олександр Михед, Ірина Старовойт та Тетяна Терен. Оля Гнатюк залишиться радницею президента. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainskyj-pen-pereobrav-prezydenta-ta-onovyv-vykonavchu-radu/>

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. У Кропивницькому відбулася творча зустріч з поетом Анатолієм Каретним. – Інф.

24 січня у літературно-меморіальному музеї І. К. Карпенка-Карого міста Кропивницького відбулася творча зустріч з поетом, членом Кіровоградської обласної організації Національної спілки письменників України Анатолієм Каретним. Цим розпочато цикл заходів у спільному проєкті музею і Кіровоградської письменницької організації «Нові імена у Кіровоградській обласній організації НСП України. Творчі портрети». Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kropyvnytskomu-vidbulasia-tvorcha-zustrich-z-poetom-anatoliem-karetnym/>

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Друкарня «Фактор-Друк» випустила першу книжку після відновлення від російського ракетного удару. – В. Гриненко

Друкарня «Фактор-Друк» у Харкові випустила першу книжку після відновлення від російського ракетного удару 23 травня 2024-го. Це блокнот з історіями українських підприємців «Уроки стійкості». Друкарня самостійно виготовила видання на відновленому обладнанні. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/359195-drukarnya-laquo-faktor-druk-raquo-vipustila-pershu-knizhku-pislya-rosiyskogo-raketnogo-udaru>

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. Світ побачила фундаментальна наукова монографія про Софію Київську. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У столиці презентували книгу про Софію Київську. – Інф.

У Софійському соборі відбулася презентація книжки доктора історичних наук Надії Нікітенко і відомої журналістки та письменниці Світлани Чорної «Софія Київська – тисячолітній символ Української держави». Ця фундаментальна наукова монографія – результат багаторічного вивчення Софії Київської і присвячена її державотворчій ролі від часів князів-будівничих Володимира Великого і Ярослава Мудрого до сьогоднішніх днів. Примітно, що у презентації взяв участь Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Митрополит Епіфаній. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/svit-pobachyla-fundamentalna-naukova-monohrafiia-pro-sofiu-kyivsku/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952369-u-stolici-prezentuvali-knigu-pro-sofiu-kiivsku.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 25 січ. У Харкові презентували книгу про оборону міста у лютому–березні 2022 року. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 24 січ. У Харкові презентували книгу про оборону міста у лютому–березні 2022 року. – Інф.

Видання вийшло під назвою «Харків. 17 розмов про незламність». Автор книги – письменник, гендиректор видавництва “Фоліо” Олександр Красовицький. Книга являє собою розповіді 17 людей, зокрема керівника оборони Харкова у лютому–квітні 2022 року Сергія Гузченка, волонтера та військового Сергія Бистрова, начальника обласної поліції у 2022–2024 роках Володимира Тимошка, керівника слідчого управління обласної поліції Сергія Болвінова, директора центру екстреної меддопомоги Віктора Забашти, засновника спецпідрозділу ГУР «Кракен» Костянтина Немічева, полковника ЗСУ Бориса Рябухи, підприємця та волонтера Юрія Сапронова, письменника, громадського діяча, волонтера і військовослужбовця Сергія Жадана, волонтера Олексія Сініцина, а також посадовців обласної адміністрації, обласної ради, ДСНС, обласної прокуратури, Заводу ім. Малишева, ТЦК. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kharkovi-prezentuvaly-knyhu-pro-oboronu-mista-u-liutomu-berezni-2022-roku/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3952575-u-harkovi-prezentuvali-knigu-pro-oboronu-mista-u-lutomuberezni-2022-roku.html>

Просвітництво

Укрінформ. – 2025. – 25 січ. Зазирни під маску Вашківецької Маланки. – В. Олійник

Традиція буковинського маланкування належить до переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України. Цьогоріч, уперше після повномасштабного вторгнення, у містечку Вашківці Чернівецької області

відбувся маланкарський фестиваль – Переберія. Як зародилася вашківецька маланка. Про тадиції маланкування у регіоні. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3950938-zivi-tradicii-cerniveckoi-malanki.html>

Музейна справа

Україна молода. – 2025. – 24 січ. Національний військово-історичний музей отримав від митниці стародавню зброю. – Т. Здоровило

Митниця Києва передала Національному військово-історичному музею України двадцять історичних артефактів, вилучених із поштових відправлень. Серед переданих знахідок – автентичні сокири з кричного заліза – доби козацтва, під умовною назвою «горбач». Вік артефакту – XVI – початок XVII ст. Дві менших сокири – робочі, теслярські, доби Київської Русі – X–XIII ст. Крім того, до музею було передано п'ять тригранних скіфських бронзових наконечників стріл V ст. до н.е. Наконечники вилучено з поштового відправлення, яке прямувало з Білої Церкви до Німеччини. Також митники передали до фондів музею інші знахідки – навершя хазарського списа, монети Речі Посполитої та орден Червоної Зірки. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187656/>

Охорона культурної спадщини

The Village Україна. – 2025. – 25 січ. Верховний Суд заборонив будувати біля Софії Київської. Хотіли збільшити поверховість готелю «Прага». – Д. Головань; Вечірній Київ. – 2025. – 25 січ. Верховний суд не дозволив забудовнику працювати біля Софії Київської. – К. Новосвітня; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Верховний суд відмовив забудовнику в реставрації та реконструкції будівлі біля Софії Київської. – Інф.

Верховний Суд відмовив забудовнику у реставрації й реконструкції готелю біля Софії Київської, яка перебуває під захистом ЮНЕСКО. Що відбувається. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359213-verhovniy-sud-vidmoviv-zabudovniku-u-restavratsiyi-ta-rekonstruktsiyi-budivli-bilya-sofiyi-kiyivskoyi-nbsp>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107881/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1043335.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 24 січ. Мозаїчне панно Алли Горської на будівлі ресторану «Вітряк» має бути збережене, – КМДА. – О. Скотнікова

Про те, що спільними зусиллями міської влади, власника та громадськості треба зберегти унікальну роботу художниці-дисидентки Алли Горської, йшлося під час засідання Постійної комісії Київської міської ради з питань збереження та захисту культурної спадщини. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107811/>

The Village Україна. – 2025. – 24 січ. Мозаїку Горської на ресторані «Вітряк» у Києві відреставрують. Власник укладає охоронний договір. – Д.

Головань

Для мозаїки Алли Горської на ресторани «Вітряк» у Києві готують план реставрації. Експерти КНМЦ (Київського науково-методичного центру охорони культурної спадщини) вивчають стан мозаїки й будівлі ресторану та проводять аналіз. План реставрації відповідатиме сучасним стандартам збереження культурної спадщини. Також нині власник готується укласти охоронний договір, що дозволить офіційно захистити мозаїку. Департамент охорони культурної спадщини консультує власника будівлі з цього приводу. Для реалізації реставраційних робіт планують залучати благодійні фонди й грантову підтримку. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359167-mozayiku-gorskoyi-na-restorani-laquo-vitryak-raquo-u-kievi-vidrestavruyut-vlasnik-ukladae-ohoronniy-dogovir>

Укрінформ. – 2025. – 27 січ. Культурна спадщина і війна: На Херсонщині величезних втрат зазнає археологія. – І. Староселець

На території Херсонщини до повномасштабного вторгнення нараховувалося понад 10 тисяч пам'яток історії та культури. Близько 30% з них розташовані на звільненому від росіян правому березі Дніпра, решта – на окупованому наразі лівобережжі. Про стан та загрози для пам'яток історії та культури Херсонщини розповідають заступник начальника обласної інспекції з охорони пам'яток історії та культури Денис Сікоза та наукова співробітниця Інституту археології Національної академії наук України, керівниця громадської організації «Амадока» Олена Дзনেладзе. На думку пам'яткоохоронців на місці Каховського водосховища слід створити заповідник. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3953089-kulturna-spadsina-i-vijna-na-hersonsini-veliceznih-vtrat-zaznae-arheologia.html>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Католицька церква готова прийняти спільну для всіх християн дату святкування Великодня – папа Франциск. – Інф.

Папа Франциск під час суботньої вечірньої служби наприкінці 58-го Тижня молитов за єдність християн заявив, що Католицька Церква готова прийняти спільну дату святкування Великодня. Цього року Великдень святкуватиметься в один день за григоріанським і юліанським календарями – 20 квітня. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1043450.html>

Україна молода. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав владу повернути костел Святого Миколая римо-католикам. – Т. Здоровило; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Міністерство культури передати костел Святого Миколая парафіяльній громаді. – О. Лебедина; День. – 2025. – 26 січ. Столичний костел Святого Миколая за рішенням суду мають передати громаді Римсько-католицької церкви. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Мінкульт повернути костел Св. Миколая у Києві парафіянам. – К. Новосвітня; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 25 січ. Суд зобов'язав Мінкультури

повернути костел св. Миколая парафії. – Інф.

Повернути костел Святого Миколая у Києві в користування парафії Римсько-Католицької церкви зобов'язав Міністерство культури Дніпропетровський окружний адміністративний суд. 24 січня суд задовольнив позов громадської спілки «Свобода совісті» та постановив повернути будівлю костелу Святого Миколая у повноцінне користування релігійній громаді РКЦ. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187666/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/sud-zobovjazav-ministerstvo-kulturi-peredati-kostel-svjatoho-mikolaja-parafijalnij-hromadi.html>

<https://m.day.kyiv.ua/news/260125-stolychnyy-kostel-svyatoho-mykolaya-zarishennyam-sudu-mayut-peredaty-hromadi-rymsko>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107871/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1043397.html>

Укрінформ. – 2025. – 24 січ. 5 місяців «закону про церкви»: чому УПЦ МП продовжує свавільничати?. – Інф.

П'ять місяців минуло відколи Верховна Рада ухвалила закон про заборону релігійних організацій, пов'язаних з Російською православною церквою, а зменшення присутності московського патріархату на нашій землі якось не дуже помітне. От нещодавно ченці УПЦ МП вкотре стали фігурантами скандалу – не допустили на територію Свято-Успенської Почаївської лаври держкомісію, що мала провести опис майна в комплексі споруд лаври. Довелося викликати слідчо-оперативну групу, щоб зафіксувала факт перешкоджання роботі комісії, яка всього лише збиралася дослідити те, що належить державі – нашій, а не російській. Днями пресекретар Свято-Успенської Почаївської лаври архімандрит Гавриїл опублікував відеозвернення, щоб пояснити позицію орендарів монастиря. Мовляв, відповідно до нового акту перевірки й інвентаризації підлягає церковне начиння, яке, за його словами, ніколи не передавалося монастирю державою. Ось є перелік із 58 пунктів від 1967 року – нехай його держава й перевіряє. Але не в тому справа, скільки пунктів у переліку. А в тому, що церква, яка завжди і небезпідставно вважалася афілійованою з РПЦ, досі вільно розпоряджається своїм часом і українським державним майном, хоча є законні підстави обмежувати її свавілля. Про стан перевірок розповідають очільник ДЕСС Віктор Єленський та віцепрезидент Української асоціації релігієзнавців Олександр Саган. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3952200-5-misaciv-zakonu-pro-cerkvi-comu-upc-mp-prodovzue-svavilnicati.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 25 січ. Діаспора проведе у Вашингтоні «Українські дні». – Інф.

Український конгресовий комітет Америки (УККА) проведе 24–25 лютого у Конгресі США у Вашингтоні захід з адвокатури на користь України – «Українські дні» («Ukrainian Days»). «Українські дні» – традиційний захід для

української громади в США. Ця ініціатива – чудова нагода зустрітися з представниками та сенаторами у їхніх місцевих округах і штатах. Основна мета – продовжити просувати нагальні інтереси України, зокрема домогтися розширення санкцій проти Росії, визнання Росії державою спонсором тероризму, підвищити обізнаність про воєнні злочини Росії, включаючи викрадення українських дітей, а також вираження подяки обраним посадовцям за їхню підтримку України. Цього разу її присвятять третій річниці геноцидної війни Росії проти України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3951033-diaspora-provede-u-vasingtoni-ukrainski-dni.html>

Укрінформ. – 2025. – 26 січ. Українська громада в Німеччині відправила реанімобіль до Лимана на Донеччині. – Інф.

Акцію вдалося здійснити завдяки проведеному благодійному Фестивалю борщу, який організували волонтери в українсько-німецькій кооперації. Українська громада міста Трір (земля Райнланд-Пфальц, Німеччина) спільно з українсько-німецькими асоціаціями 21–22 грудня провела другий благодійний Фестиваль борщу, під час якого відвідувачів знайомили з українськими культурними та кулінарними традиціями, а також збирали кошти на «швидку» для стабілізаційного пункту в Лимані на Донеччині. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3952927-ukrainska-gromada-v-nimeccini-vidpravila-reanimobil-do-limana-na-doneccini.html>

Міжнародне співробітництво

Україна молода. – 2025. – 24 січ. Німецька компанія С. Bechstein передала 100 фортепіано для мистецьких шкіл України. – Т. Здоровило

Для українських мистецьких шкіл та Київського державного музичного ліцею імені Миколи Лисенка німецька компанія С. Bechstein Pianoforte AG передала близько 100 фортепіано W. Hoffman. С. Bechstein Pianoforte AG – один із провідних світових виробників акустичних фортепіано преміального сегменту. Напередодні міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький прибув із робочим візитом до столиці Німеччини – Берліна. Зустріч відбулася за участі: міністра культури та стратегічних комунікацій України Миколи Точицького, директорки українського благодійного фонду «Карл Бехштейн» Ірини Ноніашвілі, директора ТОВ «Грандпіано», офіційного представництва С. Bechstein в Україні Віктора Михайлова, директора німецького фонду Carl Bechstein Stiftung і культурного менеджера С. Bechstein Грегора Вільмеса та власника С. Bechstein Штефана Фраймута. Також з німецькою стороною було підписано меморандум про співпрацю, який передбачає консолідацію зусиль з розвитку і підтримки українських закладів мистецької освіти. Перед цим Точицький обговорив з німецькою колегою Клаудією Рот перспективи поглиблення міжнародної співпраці у сфері відновлення культури і створення можливостей для підтримки митців в Україні під час війни. Ішлося, зокрема, про співпрацю в контексті майбутньої

Міжнародної конференції з питань відновлення (URC2025), яка відбудеться в Римі, а також у контексті участі України в цьогорічному Берлінале. Докладніше: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187649/>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26